

روان‌شناسی شناختی

ویراست چهارم

رابرت استرنبرگ

ترجمه

دکتر سید کمال خرازی

دکتر الهه حجازی

تهران

۱۳۸۷

روان‌شناسی ۵۹

Sternberg, Robert

استرنبرگ، رابرت
روان‌شناسی شناختی / رابرت استرنبرگ چف میو؛ ترجمه سید‌کمال خرازی و الهه
حجازی. — تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت):
پژوهشکده علوم شناختی، ۱۳۸۷.

شانزده، ۸۰۰ ص.: مصور. — (سمت: ۱۱۸۵: روان‌شناسی: ۵۹)
ISBN 978-964-530-264-9
بعها: ۹۳۰۰۰ ریال.

عنوان به زبان اصلی:
Cognitive Psychology, 4th ed, c2006.
کتابنامه: ص. ۷۹۹-۷۵۷.

کتاب حاضر قبل از تحت عنوان «روان‌شناسی شناختی» توسط انتشارات دانشگاه تربیت
مدرس، دفتر نشر آثار علمی در سال ۱۳۸۶ منتشر شده است.
۱. روان‌شناسی شناختی. ۲. روان‌شناسی شناختی—کتابهای درسی. الف. میو،
جفری اسکات، ۱۹۸۴. ۳. Mio, Jeffery Scott. ب. خرازی، کمال، ۱۳۴۳. ۴. مترجم،
ح. حجازی، الهه، ۱۳۹۷. ۵. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی
دانشگاهها (سمت). ۶. پژوهشکده علوم شناختی. و. هنوان.

BF ۴۰۱ / ۹ ۱۳۸۷ ۱۵۳

کتابخانه ملی ایران

۱۲۰۴۱۶۳

Cognitive Psychology; Robert Sternberg, Thomson, Wadsworth, 2006, 4th ed.

روان‌شناسی شناختی

ترجمه دکتر سید‌کمال خرازی و دکتر الهه حجازی (اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران)
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، شماره انتشار ۱۱۸۵
روان‌شناسی شماره ۵۹ و پژوهشکده علوم شناختی.
چاپ اول: تابستان ۱۳۸۷

تعداد: ۴۰۰۰

صفحه‌آرا: افسانه علیزاده

حروفچینی: سمت

لیتوگرافی: نگین

چاپ و صحافی: طیف‌نگار

قیمت ۹۴۰۰۰ ریال. در این نوبت چاپ قیمت مذکور ثابت است و فروشندگان و عوامل
توزیع مجاز به تغییر آن نستند.

گلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، سخن‌برداری، ترجمه و جز اینها برای ناشران محفوظ
است (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلا مانع است).

تهران، خیابان اقلاب اسلامی، خیابان ابوریحان، شماره ۲، تلفن ۰۲۰۵۶۴۰۸۱۲۰، نامبر ۵۶۴۰۵۶۷۸
نشانی: تهران، خیابان ولی‌صریر، بالاتر از زرتشت شرقی، کوچه پرشک‌پور، پلاک ۱۷، پژوهشکده علوم
شناختی، تلفن: ۸۸۰۰۰۶۵

مقدمه ناشران

نیاز گسترده دانشگاهها به متون درسی، به ویژه در رشته‌های علوم انسانی، و محدود بودن امکانات مراکز علمی و پژوهشی که خود را موظف به پاسخگویی به این نیازها می‌دانند، ایجاد می‌کند امکانات موجود با همکاری دانشگاهها و مراکز پژوهشی در مسیر اهداف مشترک به خدمت گرفته شود و افزون به ارتقای کیفی و کمی منابع درسی، از دوباره کاری جلوگیری به عمل آید.

به همین منظور سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) و پژوهشکده علوم شناختی اولین اثر مشترک خود را با انتشار کتاب روان‌شناسی شناختی به جامعه علمی کشور عرضه می‌کنند.

کتاب حاضر برای دانشجویان کارشناسی ارشد رشته روان‌شناسی، درس روان‌شناسی شناختی ۱ و ۲ هریک به ارزش ۲ واحد ترجمه شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، دیگر علاقهمندان نیز از آن بهره‌مند شوند.

فهرست کلی مطالب

عنوان	صفحه
یادداشت مترجمان	۱
سخنی با مدرس کتاب	۳
سخنی با دانشجو	۱۲
درباره مؤلف کتاب	۱۶
فصل ۱: مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شناختی	۱۷
فصل ۲: علم اعصاب شناختی	۵۳
فصل ۳: توجه و هشیاری	۹۷
فصل ۴: ادراک	۱۶۵
فصل ۵: حافظه: الگوها و روش‌های تحقیق	۲۲۵
فصل ۶: فرایندهای حافظه	۲۷۷
فصل ۷: بازنمایی و دخل و تصرف در دانش موجود در حافظه: تصویرها و گزاره‌ها	۳۲۷
فصل ۸: بازنمایی و سازماندهی دانش در حافظه: مفاهیم، مقوله‌ها، شبکه‌ها و طرحواره‌ها	۳۸۷
فصل ۹: زبان: ماهیت و اکتساب	۴۳۷
فصل ۱۰: زبان در بافت	۴۸۹
فصل ۱۱: حل مسئله و خلاقیت	۵۵۳
فصل ۱۲: تصمیم‌گیری و استدلال	۶۱۵
فصل ۱۳: هوش انسان و هوش مصنوعی	۶۷۹
واژه‌نامه	۷۴۵
منابع	۷۵۷

فهرست تفصیلی مطالب

صفحه	عنوان
۱	یادداشت مترجمان
۳	سخنی با مدرس کتاب
۱۳	سخنی با دانشجو
۱۶	درباره مؤلف کتاب
۱۷	فصل ۱: مقدمه‌ای بر روان‌شناسی شناختی
۱۸	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۱۸	تعریف روان‌شناسی شناختی
۲۰	پیشینه فلسفی روان‌شناسی: عقل‌گرایی در برابر تجربه‌گرایی
۲۲	پیشینه روان‌شناسی روان‌شناسی شناختی
۲۲	نخستین احتجاجها در روان‌شناسی شناخت
۲۶	از تداعی‌گرایی تا رفتار‌گرایی
۲۸	روان‌شناسی گشتالت
۲۸	ظهور روان‌شناسی شناختی
۲۹	نقش اولیه روان - زیست‌شناسی
۳۰	کمی فناوری اضافه کنید: مهندسی و علم رایانه
۳۱	روشهای تحقیق در روان‌شناسی شناختی
۳۱	اهداف تحقیق
۳۳	روشهای متمایز پژوهشی
۴۲	مسائل و حوزه‌های کلیدی در روان‌شناسی شناختی
۴۲	موضوعات زیربنایی در مطالعه روان‌شناسی شناختی
۴۴	ایده‌های کلیدی در روان‌شناسی شناختی
۴۸	پیش‌نگری فصلهای کتاب
۵۰	خلاصه
۵۱	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۵۲	واژه‌های کلیدی
۵۲	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر

۵۳	فصل ۲: علم اعصاب شناختی
۵۴	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۵۵	مغز
۵۵	نگاهی به ساختارها و کارکردهای مغز
۵۵	مطالعات پس از مرگ
۵۶	مطالعات حیوانی
۵۷	ثبت الکتریکی
۵۸	روشهای تصویربرداری ایستا
۶۰	تصویربرداری سوخت‌وسازی
۶۴	شناخت در مغز: قشر مخ و سایر ساختارها
۶۵	کالبدشناسی کامل مغز: پیش‌مغز، میان‌مغز، مغز پسین
۷۴	قشر مخ و جایابی کارکرد
۸۱	اختلالات مغزی
۹۱	موضوعات کلیدی
۹۳	خلاصه
۹۴	تفکر درباره تفکر: سوالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۹۴	واژه‌های کلیدی
۹۵	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۹۷	فصل ۳: توجه و هشیاری
۹۸	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۹۸	ماهیت توجه و هشیاری
۱۰۰	پردازش پیش‌هشیار
۱۰۶	فرایندهای کنترل شده در برابر فرایندهای خودکار
۱۱۴	خوگیری و انطباق
۱۱۷	توجه
۱۱۷	ردیابی علامت
۱۱۸	ماهیت ردیابی علامت
۱۲۲	گوش به زنگ بودن
۱۲۴	جستجو
۱۲۴	توجه گزینشی و توزیع شده

۱۳۴	روش‌های پایه برای مطالعه توجه گزینشی
۱۳۶	نظریه‌های صافی و گلوگاه توجه گزینشی
۱۴۲	نظریه‌های منع توجه در توجه گزینشی
۱۴۴	ملاحظات اضافی در توجه گزینشی
۱۴۶	توجه توزیع شده
۱۵۰	هشیاری درباره فرایندهای پیچیده ذهنی
۱۵۴	اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه
۱۵۵	رویکردهای علم اعصاب شناختی به توجه و هشیاری
۱۵۶	سامانه‌های توجه
۱۵۷	استفاده از ظرفیت‌های واپسی به رویداد برای اندازه‌گیری توجه
۱۵۸	رویکرد روان‌داروشناسی
۱۵۹	پیوند بین ادراک، توجه و هشیاری
۱۶۰	موضوعات کلیدی
۱۶۱	خلاصه
۱۶۲	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاقی و عملی
۱۶۴	واژه‌های کلیدی
۱۶۴	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۱۶۵	فصل ۴: ادراک
۱۶۶	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۱۷۰	از احساس تا بازنمایی
۱۷۰	برخی از مفاهیم اساسی
۱۷۳	ثبات ادراکی
۱۷۶	عمق ادراک
۱۸۰	رویکردهای موجود به ادراک اشیاء و اشکال
۱۹۱	رویکردهای نظری به ادراک
۱۹۲	رویکردهای صعودی: ادراک مستقیم
۲۰۶	رویکردهای نزولی: ادراک سازنده
۲۱۰	ترکیب دو رویکرد
۲۱۱	نظریه محاسباتی ادراک
۲۱۴	کاستیهای ادراک

۲۱۴	ادراک پریشی
۲۱۷	اختلال در ادراک رنگ
۲۱۸	ادراک پریشی حرکتی
۲۱۹	موضوعات کلیدی
۲۲۰	خلاصه
۲۲۲	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۲۲۲	واژه‌های کلیدی
۲۲۳	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۲۲۵	فصل ۵: حافظه: الگوهای روشهای تحقیق
۲۲۶	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۲۲۷	تکالیف مورد استفاده برای اندازه‌گیری حافظه
۲۲۷	تکالیف یادآوری در برابر تکالیف بازشناسی
۲۲۹	تکالیف حافظه ضمئی در برابر حافظه صریح
۲۳۰	الگوهای سنتی حافظه
۲۳۱	انبار حسی
۲۳۶	انبار کوتاه - مدت
۲۳۸	انبار دراز - مدت
۲۴۰	الگوی سطوح پردازش
۲۴۳	الگوی تلفیقی: حافظه کاری
۲۴۹	سامانه حافظه چندگانه
۲۵۲	دیدگاه پیوندگرا
۲۵۵	حافظه در دنیای واقعی
۲۵۷	حافظة استثنائي و عصب روان‌شناسی
۲۵۷	حافظة بر جسته: افراد یادسپار
۲۶۰	حافظة ناقص
۲۶۸	نقش هیپوکامپ و سایر ساختارها
۲۷۱	موضوعات کلیدی
۲۷۲	خلاصه
۲۷۴	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۲۷۴	واژه‌های کلیدی
۲۷۵	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر

۲۷۷	فصل ۶: فرایندهای حافظه
۲۷۸	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۲۷۹	رمزگردانی و انتقال اطلاعات
۲۷۹	اشکال رمزگردانی
۲۸۲	انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه - مدت به حافظه دراز - مدت
۲۹۲	بازیابی
۲۹۳	بازیابی از حافظه کوتاه - مدت
۲۹۶	بازیابی از حافظه دراز - مدت
۲۹۷	فرایندهای فراموشی و اختلال حافظه
۲۹۷	نظریه تداخل در برابر زوال
۳۰۴	ماهیت سازنده حافظه
۳۰۴	حافظة شرح حال نگاری
۳۰۵	اختلالات حافظه
۳۱۳	اثر زمینه بر رمزگردانی و بازیابی
۳۱۸	رشد حافظه
۳۱۸	مهارت‌های فراشناختی و رشد حافظه
۳۲۲	موضوعات کلیدی
۳۲۳	خلاصه
۳۲۵	تفکر درباره تفکر: مژالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۳۲۵	واژه‌های کلیدی
۳۲۶	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
فصل ۷: بازنمایی و دخل و تصرف در دانش موجود در حافظه: تصویرها و گزاره‌ها	
۳۲۷	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۳۲۸	بازنمایی ذهنی دانش
۳۲۸	بازنمایی بیرونی: تصویرها در برابر واژه‌ها
۳۳۰	تصویرسازی ذهنی
۳۳۴	نظریه رمز - دوگانه: تصویرهای تمثیلی در برابر نمادها
۳۳۵	نظریه گزاره‌ای
۳۳۹	دخل و تصرف ذهنی تصویرها
۳۴۷	چرخش ذهنی
۳۴۷	

۳۵۳	مقیاس تصویر
۳۵۷	پویش تصویر
۳۵۸	ترکیب تصویرها و گزاره‌ها
۳۶۰	پدیده‌های همایند و خصوصیات تقاضا
۳۶۲	الگوهای ذهنی جانسون - لیرد
۳۶۵	شواهد عصب روان‌شناسی برای رمزهای چندگانه
۳۶۶	تصویرهای دیداری در برابر تصویرهای فضایی
۳۶۹	شناخت فضایی و نقشه‌های شناختی
۳۶۹	موشها، زنبورها و انسانها
۳۷۳	میانبرهای ذهنی
۳۷۷	نقشه‌های متن
۳۷۸	رشد مهارت‌های دیداری فضایی
۳۸۱	موضوعات کلیدی
۳۸۲	خلاصه
۳۸۴	تفکر درباره تفکر: سژهای مبنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۳۸۵	واژه‌های کلیدی
۳۸۵	کتاب پیشہ‌دادی برای مطالعه بیشتر

۳۸۷	فصل ۸: بازنمایی و سازماندهی دانش در حافظه: مفاهیم، مقوله‌ها، شبکه‌ها و طرحواره‌ها
۳۸۸	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۳۹۰	سازماندهی دانش اخباری
۳۹۱	مفاهیم و مقوله‌ها
۴۰۲	الگوهای شبکه معنایی
۴۰۷	بازنماییهای طرحواره‌ای
۴۱۲	بازنماییهای دانش اجرایی
۴۱۴	الگوهای یکپارچه برای بازنمایی دانش اخباری و غیر اخباری
۴۱۴	بازنماییهای ترکیبی: ACT-R
۴۱۹	الگوهای مبنی بر مغز انسان
۴۲۲	پردازش موازی: الگوی پوندگرا
۴۲۹	چگونه حوزه عمومی یا حوزه خاص، شناخت تلقی می‌شود؟
۴۲۲	موضوعات کلیدی

۴۳۳	خلاصه
۴۲۵	تفکر درباره تفکر: سوالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۴۲۵	واژه‌های کلیدی
۴۲۶	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
فصل ۹: زبان: ماهیت و اکتساب	
۴۲۷	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۴۲۸	ویژگیهای زبان
۴۲۹	توصیف عمومی
۴۲۹	جهنمهای اساسی زبان
۴۳۰	فرایندهای در ک زبان
۴۳۰	در ک گفتار
۴۳۱	معناشناسی و نحو
۴۳۱	اکتساب زبان
۴۳۲	مراحل اکتساب زبان
۴۳۲	سرشت و پرورش
۴۳۳	فراتر از سالهای اولیه
۴۳۳	زبان حیوانات
۴۳۴	موضوعات مشترک
۴۳۵	خلاصه
۴۳۷	تفکر درباره تفکر: سوالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۴۳۷	واژه‌های کلیدی
۴۳۸	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
فصل ۱۰: زبان در بافت	
۴۳۹	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۴۴۰	خواندن: فرایندهای صعودی و نزولی
۴۴۱	مسائل ادراکی خواندن
۴۴۲	فرایندهای واژگانی در خواندن
۴۴۴	زبان و تفکر
۴۴۴	تفاوت میان زبانها
۴۴۵	دو زبانگی و گویشها
۴۴۷	

۵۱۴	لغزشهاي زبانی
۵۱۸	زبان استعاری
۵۲۰	زبان در بافت اجتماعی
۵۲۱	کنشهای گفتمانی
۵۲۵	اصول محاوره
۵۲۸	جنسيت و زيان
۵۳۰	گفتمان و درک مطلب خواندنی
۵۳۹	عصب روان‌شناسی زيان
۵۴۰	زيان پریشی
۵۴۱	درخودمانندگی
۵۴۳	مطالعات ضایعه مغزی و ظرفیتهای وابسته به رویداد
۵۴۶	روشهای دیگر
۵۴۸	موضوعات مشترک
۵۴۹	خلاصه
۵۵۱	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۵۵۱	واژه‌های کلیدی
۵۵۲	كتاب پيشنهادي برای مطالعه ييشتر
۵۵۳	فصل ۱۱: حل مسئله و خلاقیت
۵۵۴	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۵۵۵	چرخه حل مسئله
۵۶۱	انواع مسائل
۵۶۱	مسائل خوب ساختار
۵۷۰	مسائل بد ساختار و نقش بینش
۵۷۸	موانع و فرصتهای حل مسئله
۵۷۸	آمایه‌های ذهنی، استحکام و ثبات
۵۸۱	انتقال منفی و مثبت
۵۸۹	رشد نهفته
۵۹۱	تخصص: دانش و حل مسئله
۵۹۱	سازماندهی دانش
۵۹۹	استعداد ذاتی و مهارت اکتسابی
۶۰۲	خلاقیت

۶۰۳	خلاقیت این است که چقدر تولید می کنند
۶۰۴	خلاقیت این است که چه می دانید
۶۰۵	خلاقیت این است که چه کسی هستید
۶۰۶	خلاقیت این است که کجا هستید
۶۰۷	تمام موارد بالا
۶۰۹	انواع آثار خلاق
۶۱۱	موضوعات مشترک
۶۱۲	خلاصه
۶۱۳	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۶۱۴	واژه‌های کلیدی
۶۱۴	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۶۱۵	فصل ۱۲: تصمیم‌گیری و استدلال
۶۱۶	کاوش در روان‌شناسی شناختی
۶۱۷	داوری و تصمیم‌گیری
۶۱۷	نظریه کلاسیک تصمیم‌گیری
۶۲۰	تصمیم‌بر مبنای ارضاء محدود
۶۲۲	حذف براساس جنبه‌ها
۶۲۴	روشهای اکتشافی و سوگیریها
۶۴۰	استدلال قیاسی
۶۴۰	استدلال شرطی
۶۴۸	استدلال قیاسی
۶۴۸	قياس خطی
۶۵۸	كمکها و موانع دیگر برای استدلال قیاسی
۶۶۰	استدلال استقرایی
۶۶۲	رسیدن به استنتاج علی
۶۶۸	استنتاجهای حملی (مفهومهای)
۶۶۸	استدلال از طریق قیاس
۶۶۹	رشد استدلال استقرایی
۶۷۱	دیدگاهی بدیل درباره استدلال
۶۷۳	موضوعات مشترک
۶۷۵	خلاصه

۶۷۷	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۶۷۸	واژه‌های کلیدی
۶۷۸	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۶۷۹	فصل ۱۳: هوش انسان و هوش مصنوعی
۶۸۰	کاوشن در روان‌شناسی شناختی
۶۸۳	سنجهش و ساختارهای هوش
۶۹۱	اسپیرمن: عامل σg
۶۹۱	ترستون: توانشهای اولیه ذهنی
۶۹۲	گیلفورد: ساختار هوش
۶۹۲	کتل، ورنون و کارول: الگوهای سلسه‌مراتبی
۶۹۳	پردازش اطلاعات و هوش
۶۹۴	نظریه‌های اندازه‌گیری زمان پردازش
۶۹۷	حافظه کاری
۶۹۸	نظریه مؤلفه‌ای و حل مسئله پیچیده
۷۰۲	مبانی زیست‌شناختی هوش
۷۰۵	رویکردهای بدیل درباره هوش
۷۰۵	بافت فرهنگی و هوش
۷۱۱	گاردنر: هوشهای چندگانه
۷۱۴	استرنبرگ: نظریه سه‌وجهی
۷۱۸	تفویت هوش: راهبردهای کارآمد، ناکارامد و سؤال‌برانگیز
۷۲۲	رشد هوش در بزرگسالان
۷۲۷	هوش مصنوعی: شبیه‌سازی‌های رایانه آیا برنامه رایانه‌ای می‌تواند «هوشمند» باشد؟
۷۳۶	سوالهایی درباره هوش برنامه‌های هوشمند
۷۴۰	موضوعات مشترک
۷۴۱	خلاصه
۷۴۳	تفکر درباره تفکر: سؤالهای مبتنی بر واقعیت، تحلیلی، خلاق و عملی
۷۴۳	واژه‌های کلیدی
۷۴۴	کتاب پیشنهادی برای مطالعه بیشتر
۷۴۵	واژه‌نامه
۷۵۷	منابع

کتاب روان‌شناسی شناختی، نوشته آقای دکتر رابرت استرنبرگ استاد دانشگاه ییل، حاصل سالها تجربه وی در تدریس روان‌شناسی شناختی به دانشجویان رشته روان‌شناسی و آموزش و پژوهش است. دکتر استرنبرگ از چهره‌های برجسته رشته روان‌شناسی شناختی است که آثار زیادی را در حوزه‌های روان‌شناسی و آموزش و پژوهش نگاشته و طرحهای تحقیقاتی بسیاری را مدیریت کرده است. مطالعات استرنبرگ سهم به سزاوی در توسعه رشته روان‌شناسی شناختی داشته است.

روان‌شناسی شناختی به عنوان یکی از رشته‌های فرعی علوم شناختی با بهره‌گیری از یافته‌های علم اعصاب، زبان‌شناسی، علوم رایانه و هوش مصنوعی و فلسفه ذهن توانسته است در چند دهه گذشته بسیاری از رازهای کار کرد پیچیده مغز انسان را بگشاید. روان‌شناسی شناختی به بررسی کارکردهایی می‌پردازد که سالها روان‌شناسان و پژوهشگران به علت عدم امکان دسترسی مستقیم به آنها و در اختیار نداشتن فناوریهای لازم برای مطالعه علمی، آنها را از حوزه روان‌شناسی کنار گذاشته بودند.

اکنون روان‌شناسان به برگزینی یافته‌های علوم شناختی، کشف شیوه‌های جدید پژوهش و اختراع فناوریهای جدید تصویربرداری، این توانایی را کسب کرده‌اند که کارکردهای مغز را مورد بررسی و مطالعه قرار دهند. روان‌شناسی شناختی به بررسی پدیده‌هایی چون هشیاری، توجه، ادراک، حافظه، بازنمایی دانش، زبان، حل مسئله، خلاقیت، تصمیم‌گیری، استدلال و هوش می‌پردازد و تا امروز توانسته است حقایق بسیاری را درباره هر یک از زمینه‌های فوق کشف کند.

کمبود منابع قابل اتکا در حوزه روان‌شناسی شناختی به زبان فارسی ما را برا آن داشت تا کتاب حاضر را که یکی از منابع معتبر درس روان‌شناسی شناختی است، به زبان فارسی برگردانیم تا دانشجویان و علاقمندان به این رشته بتوانند با تحولات رو به رشد آن آشنا شوند و یافته‌های آن را در زندگی حرفه‌ای و شخصی خود به کار بندند.

نویسنده کتاب روان‌شناسی شناختی تا امروز چهار بار آن را مورد تجدید نظر قرار داده است. نسخه حاضر که ویراسته چهارم کتاب است، در سال ۲۰۰۶ میلادی انتشار یافته است و

نسبت به نسخه‌های قبلی کتاب تغییرات زیادی را نشان می‌دهد. این تغییرات در صفحات آغازین کتاب به تفصیل ذکر شده است.

امیدواریم ترجمه و انتشار کتاب حاضر بتواند کمبودی را که در زمینه منابع روان‌شناسی شناختی به زبان فارسی مشاهده می‌شود تا حدی جبران کند و انگیزه لازم برای پیگیری مطالعات علمی را در خوانندگان پذید آورد. ما بر خود لازم می‌دانیم از کوشش‌های سرکار خانم فریده همتی که زحمت ویراستاری فنی کتاب را بر عهده داشته‌اند، از پژوهشکده علوم شناختی به دلیل تلاش برای معرفی این دانش نوبه جامعه علمی کشورمان و نیز از سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) که انتشار کتابهای پایه در زمینه علوم انسانی را در برنامه کاری خود فرار داده است، تشکر کنیم. کتاب حاضر با تلاش مشترک پژوهشکده علوم شناختی و سازمان سمت انتشار یافته است.

کتاب روان‌شناسی شناختی برای سطح تحصیلات تکمیلی تنظیم شده است و می‌تواند علاوه بر دانشجویان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترای روان‌شناسی شناختی، روان‌شناسی و علوم تربیتی، برای معلمان و همه کسانی که به نحوی به مطالعه کارکردهای مغز انسان علاقه‌مندند، مفید واقع شود.

دکتر سید‌کمال خرازی - دکتر الهه حجازی

تهران - ۱۳۸۷